

سطح‌بندی شهر در کلام پیامبر اسلام (ص)

دکتر حسن ستاری ساربانقلی

استادیار دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز

(تاریخ دریافت: ۹۰/۱/۱۸)

(تاریخ پذیرش: ۹۰/۳/۳۰)

چکیده

مقاله حاضر با هدف بررسی مفاهیم شهری به کار رفته در گفتار حضرت رسول اکرم (ص) و امکان به کارگیری و دسته‌بندی آن برای شهرهای معاصر تدوین شده است. برای بررسی گفتار حضرت رسول اکرم (ص) در تحلیل متون، به کتاب نهج‌الفصاحه که گردآوری کلام پیامبر است، استناد گردیده است. با بررسی تمامی احادیث این کتاب که شامل ۳۲۲۴ حدیث است، ۹۶ حدیث مرتبط با شهر و شهرسازی و مباحث مطرح شده در فضاهای شهری تشخیص داده شد. سپس با استفاده از روش تحلیل محتوا برای رتبه‌بندی مفاهیم مرتبط با حوزه‌های شهری مورد استفاده و استناد قرار گرفت. بر مبنای میزان توجه و تکرار مفاهیم حاصله در کلام پیامبر اسلام (ص) در نهج‌الفصاحه در مورد مباحث مرتبط با شهر و فضاهای زیستی، نه سطح مختلف مشخص گردید. بیش‌ترین تکرار معیار مورد سفارش در کلام پیامبر مشتمل بر اهمیت و سفارش به همسایه و روابط همسایگی در فضاهای زیستی است. سطح‌بندی اهمیت معیارها و آموزه‌های مورد تأکید پیامبر در فضاهای شهری، می‌تواند راه‌گشای توجه و عنایت افزون‌تر حوزه‌های مرتبط با مباحث شهری به این مباحث گردد.

واژگان کلیدی: شهر، حضرت رسول اکرم (ص)، شهرسازی، نهج‌الفصاحه، روابط همسایگی.

City Grading in the Words of the Holy Prophet of Islam based on the Analysis of the Words of that Hazarat (p.b.u.h.)in NahjolFasahe

Hassan Sattari Sarbangholi, Ph.D.

Assistant Professor, Faculty of Arts and Architecture, Islamic Azad University,
Tabriz Branch, Iran

Abstract

The present article aims to investigate urban concepts being used in the holy prophet's speech and possibility of its employment and grading for contemporary cities. In order to study prophet's speeches in the analysis of the texts, NahjolFasahe as the prophet's words has been referred to. Investigating all traditions of this book which includes 3224, 96 traditions connected with city and urban planning and topics related to urban spaces were identified. Then the method of content analysis was used to grade the concepts related with urban areas. Considering the rate of attention and repetition of concepts resulting from the prophet of Islam's worlds (p.b.u.h.) in NahjolFasahe on topics related to city and living spaces, 9 different levels were specified. The most repeated standard on recommendation of prophet included the importance of friendship with neighbor, and neighboring relation in living spaces. Grading the importance of standards and teachings emphasized by the holy prophet on urban spaces can open way for further attention to the areas related to urban topics.

Key words: City- Hazarat Rassoul Akram(p.b.u.h)-Urban Development- NahjolFasahe, Neighboring Relations